

ΜΑΤΩΜΕΝΟ ΓΕΛΙΟ

ΜΟΝΟΠΡΑΧΤΟ ΙΔΕΟΔΟΙΓΙΚΟ ΔΡΑΜΑ

ΠΡΟΣΩΠΑ:

ΛΩΡΗΣ ΝΕΑΡΧΟΣ
 ΝΑΥΣΙΚΑ, γυναίκα του.
 ΑΝΤΡΕΑΣ ΑΥΓΕΡΗΣ, δικηγόρος, φίλος του.
 ΘΕΩΝΗ, γυναίκα του.
 ΧΡΥΣΟΥΛΑ, υπηρέτρια.

ΗΘΟΠΟΙΟΙ:

ΠΕΡ. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ
 ΜΑΧΗ ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗ
 Ν. ΓΡΙΜΑΛΛΗΣ
 Φ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ
 Μ. ΧΑΤΛΑΖΗ

‘Η σκηνή στην Καστέλλα, στις μέρες μας.

‘Ατελιέ ζωγράφου, αλλά μὰ κομπὰ επιπλωμένο. Στὴ σκηνὴ ἔμπρός, πρὸς τὰ δεξιὰ—στὴ γωνιά πλευρὰ—ἓνα ντιβανάκι γιὰ δνὸ ποδόσωπα. Πρὸς τ’ ἀριστερὰ μικρὸ γραφεῖο μὲ χαρτιά, βιβλία, ἐφημερίδες κ’ ἓνα κάθισμα. Παρακεῖ μὴ κινητὴ θεομάστορα. Σὲ κατὰλληλὴ θέσῃ τοποθετημένες δνὸ πολυθρόνες, ταμπουρὲ κ’ ἑταζέρες μ’ ἀγαλματάκια ἀπὸ ἀλάβαστρο σὲ ποιητικὲς διάσεις καὶ βαζάκια στολισμένα μὲ γάρχισσους καὶ μενεξέδες. Διάφορες εἰκόρες στοὺς τοίχους. Χάμον, ἓνα μεγάλο ὠραῖο χαλί.

Λεξιὰ, στὴ γωνιά, πόρτα τῆς εἰσόδου, πὸν συγκοινωνεῖ μὲ τὸ χῶλ τοῦ σπιτιοῦ καὶ πὸ ἐδῶ πόρτα πὸν συγκοινωνεῖ μὲ τ’ ἄλλα δωμάτια. Στὴν ἀριστερὴν ἴσῃ πλευρὰ γνάλινο διάφραγμα (τζαμαρία) μ’ ἄσπρα κοντινάκια πλασμένα μὲ κρίκους, ἐπίτηδες φτειασμένη ἔτσι γιὰ τὸ ἀτελιέ. Ἀνὸ μικρὰ παραθυράκια κοντὰ στίς ἄκρες σχηματίζονται ἀπὸ τὰ τζάμια. Τώρα μένουν ἀνοιχτά. Κάτω ἀπ’ αὐτὴν τὴν πλευρὰ, ἓνα δορομάκι πὸν χωρίζει τὸ σπῆτι τοῦ ζωγράφου ἀπὸ ἄλλα γειτονικά τῆς Καστέλλας. Πρὸς τὸ μέρος αὐτὸ εἶνε τοποθετημένο τὸ καβαλέττο μὲ τὸν πίνακα κι ἀριστερὰ του, σὲ ἀνάλογη ἀπόσταση, ἓνα βάθρο μὲ τὴν κατὰλληλὴ πολυθρόνα γιὰ τὸ μοτέλο. ‘Οχι μακριὰ, ἓνα τραπέζακι γιὰ τὰ

Πρωτοπαίχτηκε στὸ ‘Αλεξανδρινὸ Θέατρο « Λοῦνα Πάρκ » τὴν 1η Αὐγούστου 1922 ἀπὸ τοὺς παραπάνω καλλιτέχνες.

‘Επίσης διδάχτηκεν ἐπανειλημμένως μὲ πρωταγωνιστὲς τὸν ΑΙΜΙΛΙΟ ΒΕΑΚΗ καὶ ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΜΟΥΣΤΑΚΑ ἐδῶ καὶ στὸ Κάιρο, καθὼς κι ἀπὸ τὸ Γ. ΤΣΕΡΤΙΝΗ καὶ τὴν ΑΝΘΗ ΜΗΛΙΑΔΟΥ στίς δύο πόλεις καὶ τοὺς Ν. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ καὶ Π. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗ (στὴν τιμητικὴ του)—μὲ τὴν ΑΘ. ΜΟΥΣΤΑΚΑ στὸ ὄλο τῆς Ναυσικᾶς — στὸ ΘΕΑΤΡΟ ΚΥΒΕΛΗΣ, στὴν ‘Αθήνα.

χρειαζόμενα τοῦ ζωγράφου. Ἐνα ἄλλο μικρὸ κοντὰ στὸ ντιβανάκι μὲ πανεράκι ἐργαζέσθην. Στὸ βάθος, στὴ μέση, τζαμόπορτα μὲ σιὸρ καὶ βελονδένιες κατεβασμένες κορυτίνες, ποὺ ὁδηγεῖ στὴ βεράντα. Ὅταν εἶνε ἀνοιχτή, βλέπει κανεῖς ἕνα κομμάτι ἀπὸ τὸ γαλήνιο Σαρωνικὸ καὶ πιο πέρα διακρίνεται δ' Ὑμηττός.

Κυριακὴ, Γεννάθης. Διόλουστη μέρα, καμμιὰ ὥρα πρὶν τὸ μεσημέρι. Ἐνα γλνκὸ χειμωνιάτικο φῶς εἶν' ἀπαλογνμένο μέσ' στὸ ἀτελιέ.

ΣΚΗΝΗ Α'.

Ὁ Λώρης ὀρθίως μπροστὰ στὸ καβαλέττο ζωγραφίζει. Εἶνε ὡς 33 χρονῶ, μὲ σύνολο καλλιτεχνιῶ. Δεξιὰ, καθισμένη στὸ ντιβανάκι, ἡ γυναίκα του ἀσχολεῖται μ' ἕνα ἐργόχειρο. Ἡ ἔκφραση τοῦ προσώπου της σὰ νὰ φανερώνη πὼς προσπαθεῖ μὲ κόπο νὰ κρύψῃ κάποιον κρυφὸ πόνο μ' ὅλο ποὺ θέλει νὰ φαίνεται χαρούμενη.

ΛΩΡΗΣ, κοιτάζοντας τὸν πίνακα, μὲ ὕφος ποὺ δείχνει ἱκανοποίηση.
— Ἐπὶ τέλους!
Κοντεύει νὰ τελειώσῃ τὸ περίφημο ἔργο!

ΝΑΥΣΙΚΑ, μὲ χαμόγελο, κοιτάζοντας τὸ Λώρη.
— Ἀλήθεια, Λώρη;
Τὸ βέβαιο εἶνε πὼς σ' ἔχει κουράσει ἀρκετὰ!

ΛΩΡΗΣ

Π. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ

ΛΩΡΗΣ, στὴ Ναυσικᾶ.— Μ' ἀξίζει τὸν κόπο! Σοῦ τῶχω ξαναπεῖ πὼς εἶνε τὸ καλλιτερό μου ἔργο. Τὸ πιὸ δυνατό μὰ καὶ τὸ πιὸ ἀγαπημένο μου. Τὸ ἔχτιμῶ περισσότερο κι ἀπὸ τὸ «Μακρινὸ Ἠμέρωμα» ποὺ ἔκανε τόση ἐντύπωση στὴν τελευταία ἐκθεση. Καὶ δὲ μὲ νοιάζει διόλου γιὰ τὴν κούραση. Αὐτὸ μόνο σπῶ λέω, Ναυσικᾶ μου, πὼς ἂν μοῦ δείξῃ τὴν ἴδια εὐνοια ὡς τὸ τέλος ἡ ἔμπνευση, μπόλικες θὰ δρέψω τὶς δάφνες. Καὶ ξέρεις, πόσον εἶμαι αὐστηρὸς, πρὸ πάντων τώρα τελευταῖα, στὸν ἑαυτό μου.

ΝΑΥΣΙΚΑ.— Καὶ τί μένει ἀκόμα ;

ΛΩΡΗΣ.— Νὰ δώσω τὴν τελειωτικὴ ἔκφραση στὸ Γέλιο. Μὰ γιὰ νὰ τὴν ἀποδώσω ὥπως θέλω, φαντάζεσαι σὲ τί εὐχάριστη ψυχικὴ κατάσταση πρέπει νὰ βρίσκωμαι. Εὐτυχῶς ὅμως, φαίνεται πὼς μ' εὐνοεῖ ἡ τύχη κ' ἡ σημερινὴ μέρα λὲς κ' εἶν' ἐπίτηδες καμωμένη γιὰ μένα. (Ἀφήνει τὴν παλέττα καὶ τὸ πινέλο πάνω στὸ τραπέζι καὶ πλησιάζει τὴν πόρτα τῆς βεράντας. Τραβᾷ τὶς κουρτίνες, σηκώνει τὸ στὸρ κι ἀνοίγει τὴ τζαμόπορτα. Κοιτάζει ἔξω. Σὲ λίγο, μὲ φαιδρὸ τόνο.) Ἀληθινὴ χαρὰ Θεοῦ! Ἡ θάλασσα εἶν' ἀκύμαντη· τὸ γαλάζιο τῆς ἀνοιχτό, πολὺ ἀνοιχτό. Μιὰ πλήμμουρα παντοῦ ἀπὸ γλυκὸ φῶς. Ὁ ἥλιος ἔχει σφιχτὰ ἀγκαλιασμένη τὴ φύση λὲς καὶ τῆς κάνει τὴν πιὸ θερμὴν τοῦ ἐξομολόγησι. Κατῶρθωσε νὰ ἱλαρώσῃ τὸν θυμωμένο μῆνα, γιὰ νὰ θυμηθῶ τὴν ἔκφραση τοῦ Παλαμᾶ. (Γυρίζει καὶ προχωρεῖ πρὸς τὴ Ναυσικᾶ.) — Τί ὁμορφο στ' ἀλήθεια τὸ ποιηματάκι αὐτό, ἀπὸ τὶς « Ἐκατὸ φωνῆς » τοῦ Παλαμᾶ! Τὸ θυμᾶσαι; Ἀρχίζει μὲ τὸ στίχο : (Ἀπαγγέλλει).

Μέσ' στοῦ χειμῶνα τὴν καρδιὰ τῆς μυγδαλιάς τὰ λούλουδα
καὶ τελειώνει ἔτσι :

κι ὁ Ὑμηττὸς

ἀκούει γυρτὸς τὸ ἔρωτικὸ τραγοῦδι τοῦ Φαλήρου.

ΝΑΥΣΙΚΑ.— Ναί, καὶ σὲ μένα ἀρέσει πολὺ.

ΛΩΡΗΣ.— Καὶ νὰ σοῦ πῶ κάτι. Κάθε φορὰ ποῦ τὸ λέω, μοῦ φαίνεται πὼς ἀγαπῶ πιὸ πολὺ τὸ τοπεῖο μας καὶ τὸ σπιτάκι μας ἀκόμα. Νομίζω πὼς ἐνώνει πιὸ σφιχτὰ τὴν ψυχὴ μου μαζί τους.

ΝΑΥΣΙΚΑ, μὲ καλωσύνη. — Τὸ βρίσκω φυσικὸ γιὰ ἓνα καλλιτέχνη σὰν κ' ἐσένα.

ΛΩΡΗΣ.— Ἡ λιόλουστη λοιπὸν αὐτὴ μέρα, οἱ εὐωδιὲς τῶν λουλουδιῶν ποῦχεις βαλμένα μὲ τόση χάρη στὰ βαζάκια καὶ τὸ σπουδαιότερον, οἱ τελευταῖες εὐχάριστες εἰδήσεις γιὰ τὴν υγεία τοῦ Ἀλχη μας (αὐτὴ τὴ στιγμὴν ἡ Ναυσικᾶ δίχως νὰ γίνῃ ἀντιληπτὴ ἀπὸ τὸν ἄντρα τῆς προσπαθεῖ νὰ κρύψῃ κάποια ταραχὴ) ὅλ' αὐτὰ μὲ κάνουν Ναυσικᾶ μου, (μὲ θέρημ) εὐτυχισμένο, — αὐτὴ εἶν' ἡ λέξη — πολὺ εὐτυχισμένο. Μοῦ χαρίζουν μιὰν ἀπέραντη αἰσιοδοξία γιὰ τὸ κάθε τί, γιὰ τὴ ζωὴ μου, γιὰ τὸ ἔργο μου. (Μ' ἐνθουσιασμό.) Γι' αὐτὸ φαντάζεσαι, τί τέλειο, τί ἰδεῶδες γέλιο θὰ παρουσιάσω (μὲ τρυφερότητα, κοιτάζοντάς τὴν μέσ' στὰ

- μάτια) πρὸ πάντων ἀφοῦ ἔχω σένα γιὰ μοντέλο. Θὰ τοῦ δώσῃ μιὰ ὀλοθέλητην ἔκφραση τ' ἀχτινοβόλημα τῆς χαρᾶς μου.
- ΝΑΥΣΙΚΑ.— Μὰ πρέπει ν' ἀναπαυθῇς καὶ λιγάκι. Ἐχεις πολὺ κοπιᾶσαι αὐτὲς τὶς μέρες.
- ΛΩΡΗΣ.— Ἄ! ἡ χαρὰ δὲ σ' ἀφήνει νὰ νοιώσῃς τὸν κόπον. Ὁ πόνος εἶνε ποὺ σκοτώνει. (Ἡ Ναυσικᾶ χλωμαίνει, ὁ Λώρης τὴν πλησιάζει καὶ τῆς χαδεύει τὰ μαλλιά μ' ἀγάπη.) Μὰ εἶσαι λίγο χλωμὴ σήμερα. Τί ἔχεις; Αἰσθάνεσαι τίποτε;
- ΝΑΥΣΙΚΑ, μὲ κάποια προσπάθεια.— Ὅχι.... Εἶμαι λίγο κουρασμένη.
- ΛΩΡΗΣ.— Κι αὐτὸ τὸ σκύψιμο πάνω στὸ ἐργόχειρο σὲ πειράζει. Μοῦ φαίνεται παράξενο ποὺ σὲ βλέπω νὰ ἐργάζεσαι τὴν Κυριακή, Πῶς τὸ ἔπαθες; Σὺ ἀκολουθεῖς τὴν παράδοση.
- ΝΑΥΣΙΚΑ.— Πῶς νὰ περάσω τὴν ὥρα μου; Σὺ ζωγραφίζεις. Ἡ Εὐγενούλα πῆγε στὴν ἐκκλησίᾳ μὲ τὰ κορίτσια τῆς Κυρίας Ἀρχοντίδῃ ποὺ τὴν ἔχουν καλεσμένη τὸ μεσημέρι.
- ΛΩΡΗΣ.— Καλὰ ἔκανες ποὺ τὴν ἔστειλες. Ἄς πᾶν λίγο τὸ καὶμένο νὰ ξεσκάσῃ. Εἶδες πῶς ἄλλαξε ὁ χαρακτήρας αὐτοῦ τοῦ παιδιοῦ, τοῦ τόσον εὐθυμου, ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ στερήθηκε τ' ἀδερφάκι του; Ἐνας ἴσκιος μελαγχολίας ζῶνει πάντα τὰ ματάκια του ποὺ λὲς κ' εἶν' ἔτοιμα νὰ κλάψουν.... Δὲν ξέρεις πόσο μὲ συγκίνησε προχτὲς ποὺ μ' ἀρώτησε μ' ἓνα ὕφος γεμάτο παράπονο. «Μπαμπᾶ, ἀλήθεια εἶνε ποὺ θάρθῃ σὲ λίγες μέρες ὁ Ἄλκης μας;» (Ἡ Ναυσικᾶ ὑποφέρει, μὰ συγκρατεῖ τὴ θλίψη της. Ὁ Λώρης ἐξακολουθεῖ μὲ μελαγχολία.) Πόσες φορὲς μερικὰ ἀθῶα λόγια τῶν παιδιῶν δὲ μᾶς προξενοῦν ζωηρότερη ἐντύπωση κι ἀπὸ τὴν πιὸ μεστωμένη ἔκφραση τοῦ δοκιμασμένου ἀνθρώπου!

ΣΚΗΝΗ Β΄.

Μπαίνει ἡ ὑπηρέτρια.

ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ.— Ὁ Κύριος καὶ ἡ Κυρία Αὐγέρῃ ἐρωτοῦν ἂν μποροῦν νὰ σᾶς δοῦν.

ΛΩΡΗΣ καὶ ΝΑΥΣΙΚΑ, μὲ προθυμία, στὴν ὑπηρέτρια.— Πολὺ εὐχαρίστως.

Βγαίνει ἡ ὑπηρέτρια. Ἡ Ναυσικᾶ σηκώνεται κι ἀφήνει τὸ ἐργόχειρό της μέσ' στὸ πανεράκι τοῦ τραπέζιου. Διευθύνεται μὲ τὸ Λώρη πρὸς τὴν πόρτα τοῦ χώλ γιὰ νὰ ὑποδεχτῇ τοὺς ἐπισκέπτες.

ΣΚΗΝΗ Γ'.

Μπαίνει ὁ δικηγόρος Ἀντρέας Αὐγέρης μὲ τὴ γυναῖκα του. Εἶνε λίγο πὺς μεγάλος ἀπὸ τὸ Λώρη. Ἡ μορφὴ του δείχνει ἄνθρωπο πὺς ἔχει ὑποφέρει στὴ ζωὴ του μὰ καὶ πολὺ εἰλικρινῇ. Ἡ Κυρία Αὐγέρη ἔχει πάνω κάτω τὴν ἴδια ἡλικία μὲ τὴ Ναυσικᾶ. Νόστιμη καὶ πολὺ κομπᾶ ντυμένη, φαίνεται γυναῖκα πὺς δίνει μεγάλη προσοχὴ στὴν ἑξωτερικὴ της παράστασι.

ΑΝΤΡΕΑΣ καὶ ΘΕΩΝΗ.— Καλημέρα σας!

ΛΩΡΗΣ, μ' ἀνυπόκριτη χαρὰ.— Καλημέρα σας. Καλῶς μᾶς ἤρθατε!

Ἀνταλλάσσουν χαιρετισμούς.

ΝΑΥΣΙΚΑ.— Πῶς ἦταν αὐτὸ τὸ καλὸ καὶ μᾶς θυμηθήκατε;

ΑΝΤΡΕΑΣ.— Ἐχετε δίκαιο, Κυρία μου, ν' ἀπορῆτε ἀφοῦ σεῖς μᾶς ξεχνᾶτε. Μὰ δὲ σᾶς συνεριζόμαστε, γιατί ξερομε πῶς ὁ ἀγαπητός μας Λώρης εἶνε πολὺ ἀπασχολημένος αὐτὲς τὶς μέρες, κ' ἴσως νὰ τὸν ἐνοχλοῦμε αὐτὴ τὴ στιγμή. (Κοιτάζει τὸ Λώρη.)

ΝΑΥΣΙΚΑ, μ' εὐγενικὸ χαμόγελο.— Καλὲ τί λέτε, Κύριε Ἀντρέα!

ΛΩΡΗΣ.— Ἄσε τὶς λεπτότητες κατὰ μέρος, ἀγαπητέ μου. Ἡ παρουσία σας μᾶς εὐχαριστεῖ ἑξαιρετικά. Μᾶς θέλγει σὰν τὴ σημερινὴν λιακάδα.

ΘΕΩΝΗ.— Ἀλήθεια, τί γλυκειὰ μέρα! Ἀπὸ τὶς σπάνιες.

ΑΝΤΡΕΑΣ, ἀφοῦ ρίξη μιὰ ματιὰ ἔξω στὴ βεράντα, πρὸς τὴ Ναυσικᾶ.— Κυρία μου, θὰ ἐπιτρέψετε στὸ Λώρη καὶ σὲ μένα, νὰ πάρουμε τὸν καφέ μας στὴ βεράντα;

ΝΑΥΣΙΚΑ.— Πολὺ εὐχαρίστως, Κύριε Ἀντρέα.

ΑΝΤΡΕΑΣ.— Αἰσθάνομαι τὴν ἀνάγκη ν' ἀναπνεύσω λίγο καθαρὸ ἀέρα. (Κοιτάζοντας τὸ Λώρη μὲ χαμόγελο.)— Ἐπειτα μοῦ φαίνεται πῶς ἀπολαμβάνω πὺς πολὺ τὴ φύση ὅταν ἔχω στὸ πλάϊ μου ἓνα καλλιτέχνη.

ΛΩΡΗΣ, μ' εὐθυμο τόνο, πρὸς τὴ Θεώνη.— Τὶ λέει ἡ Κυρία Θεώνη; Μοῦ δίδει τὴν ἄδεια νὰ συντροφεύω τὸ σύζυγό της στὴν ἐρωτικὴ του συνέντευξη μὲ τὴν πανώρια φύση;

ΘΕΩΝΗ, ζωηρά.— Μ' ὅλη μου τὴν καρδιά, Κύριε Λώρη.— Εἶνε τόσο ἀκίνδυνες αὐτοῦ τοῦ εἵδους οἱ συνεντεύξεις, ὅσο ἔμορφη καὶ ἂν εἶνε ἡ ἀντίπαλη. (Ρίχνει μιὰ κρυφὴ ματιὰ στὴ Ναυσικᾶ.) Ἡ Ναυσικᾶ κ' ἐγὼ θὰ καθίσωμ' ἐδῶ νὰ τὰ ποῦμε λίγο, ὥστερ' ἀπὸ τόσες μέρες πὺς ἔχομε νὰ ἰδωθοῦμε.

Ἡ Θεώνη κ' ἡ Ναυσικᾶ κάθονται στὸ ντιβάνι ἐνῶ ὁ Ἀντρέας καὶ ὁ Λώρης βγαίνουν στὴ βεράντα. Ὁ Λώρης ἀκουμπᾶ χαδευτικά τὸ δεξιὸν χερὶ στὸν ὄμο τοῦ Ἀντρέα.

ΝΑΥΣΙΚΑ, πλησιάζει πρὸς τὴ Θεώνη καὶ μ' ἀγωνία, χαμηλόφωνα.—

Ἦρθε καμμιά εἵδηση σήμερα, Θεώνη μου;

ΘΕΩΝΗ.— Ὅχι, ὥς τῇ στιγμῇ ποὺ βγήκαμε ἀπὸ τὸ σπίτι.

(Καθησυχαστικά.) Μὰ δὲν πρέπει ν' ἀνησυχῆς καὶ τόσο!

ΝΑΥΣΙΚΑ, μὲ ψυχικὴ ὁδύνη.— Πῶς νὰ μὴν ἀνησυχῶ, ἀγαπητή μου, ἀφοῦ οἱ τελευταῖες εἰδήσεις εἶνε σχεδὸν ἀπελπιστικές! Τὸ τελευταῖο γράμμα μὲ τίς μασημένες φράσεις, πὼς ὁ πυρετὸς αὖξησε λίγο καὶ τὸ βασανίζει, πὼς ὑποφέρει ἀπὸ ἀϋπνίες. . . . κ' ἔπειτα πάλι ὅτι λὲν οἱ γιατροὶ πὼς ὑπάρχουν ἐλπίδες κ' ἡ θεία πρόνοια μπορεῖ νὰ κάνῃ τὸ θαῦμα της, ὅλ' αὐτὰ στὰ παρατηρηκὰ μάτια μιᾶς μητέρας ποὺ πονᾷ, ποὺ ἀγωνιᾷ, σημαίνουν μιὰ σκληρὴ προδιάθεση γιὰ τὴν τραγικὴ πραγματικότητα ποὺ δὲ μπορεῖ νὰ κρυφτῇ ὅποια μάσκα κι ἂν φορέσῃ . . .

ΘΕΩΝΗ.— Πρέπει νὰ κάνῃς θάρρος, ἀγαπητή μου.

ΝΑΥΣΙΚΑ, κουνώντας ἀπελπιστικά τὸ κεφάλι.— Καὶ ποῦ νὰ βρῶ τὴ δύναμη γιὰ περισσότερο θάρρος! Κ' ἐκεῖνο ποὺ μὲ κάνει νὰ πονῶ πὺ πολὺ εἶν' ἡ ἰδέα πὼς ἴσως δὲν ἔπρεπε νὰ χωριστῶ ἐφέτος ἀπὸ τὸ παιδί μου, ἂν κ' οἱ γιατροὶ μᾶς εἶπαν πὼς ἦταν ἀπαραίτητο τὸ ταξίδι στὴν Ἑλβετία. . . Στὴν ἀρχὴ δὲν ἤθελα μὲ κανένα τρόπο, μὰ σὰν εἶδα τὴν ἐπιμονὴ τῶν γιατρῶν καὶ τὸ Λῶρη νὰ συμφωνῇ μὲ τὴ γνώμη τους, ὑποχώρησα. (Πονεμένα.) Καὶ τώρα, σὰ νὰ δοκιμάζω κάποια τύψη. . .

ΘΕΩΝΗ.— Μήπως δὲν ἔχει τὴν κατάλληλὴν περιποίησιν;

ΝΑΥΣΙΚΑ.— Κάθε ἄλλο. Ἡ καλὴ μου θεία ποὺ εἶνε καὶ νουνά του, τὸ ἀγαπᾷ τόσο πολὺ! Μὰ ἡ μητρικὴ ἀδυναμία γεννᾷ ἕνα σωρὸ παράξενες σκέψεις. (Ὁ τόνος της γίνεται πὺ θλιβερός.) Νά, μοῦ φαίνεται πὼς ἂν ἦταν ἐδῶ, ἀγρυπνώντας μέρα νύχτα πάνω ἀπὸ τὸ προσκέφαλό του, (ἐνώνει νὰ χέρια της) καὶ σφίγγοντάς το κάθε λίγο στὴν ἀγκαλιά μου, θ' ἀλάφρωνε μὲ τὰ φιλιὰ μου τὸν πυρετό του, θὰ λιγότευε μὲ τὰ χάρδια μου τὴν ἀγωνία του. . κ' ἴσως στὸ τέλος νὰ τῷ σωζα. (Μ' ἀπόγνωση.) Ἐνῶ τώρα, τώρα! (Φέρνει τὸ μαντῆλι στὰ μάτια της.)

ΘΕΩΝΗ, μὲ συγκίνηση, πλησιάζει καὶ τῆς πιάνει τὰ χέρια, πάντα καθισμένη.) Μὴν κάνεις ἔτσι, Ναυσικᾷ μου, πρέπει νὰ ἐλπίζῃς. Γίνονται τόσα θαύματα σ' αὐτὸ τὸν κόσμον!

ΝΑΥΣΙΚΑ, στὸν ἴδιο λυπημένο τόνο.— Καὶ δὲ μπορεῖς νὰ φανταστῇς πόσο κακὸ μοῦ κάνει ποὺ δὲν τολμῶ νὰ φανερώσω τὴν καθαρὴ ἀλήθεια στὸν ἄντρα μου γιὰ νὰ βρῶ κάποιαν ἀνακούφισιν

λέγοντας τὸν καὶ μὲ μου· ν' ἀποκτήσω ἓνα σύντροφο στὴν ἀνησυχία πού με βασανίζει τώρα ὀλομόναχη... Ὁ Α, εἶνε, φοβερό, φοβερό!... Μὰ πάλι, ἂν ἀποκάλυπτα στὸ Λώρη πὼς τὸ παιδί μας κινδυνεύει, θὰ τοῦ φαρμάκωνα τὴν ἔμπνευση τὴν ὥραν ἀκριβῶς πού ἔχει ἀνάγκη ὅλα γύρω του ν' ἄνε χαρούμενα, γιὰ ν' ἀποτελειώσῃ τὸ ἔργο πού τόσο ἀγαπᾷ καὶ θὰ στερεώσῃ τὴν καλλιτεχνική του φήμη... Σκέψου λοιπὸν αὐτὲς τίς μέρες τῇ θέσῃ μου, νᾶμαι ὑποχρεωμένη νὰ παίζω ἓνα ρόλο πού δὲ μ' ἀρέσει, οὔτε μοῦ ταιριάζει διόλου, νὰ δημιουργήσω μιὰ ψεύτικη ἀλληλογραφία μετὰ τῇ θεῖᾳ μου πού στέλνει παρήγορες εἰδήσεις ἀπ' εὐθείας στὸ Λώρη γιὰ νὰ τὸν πλανεύουν, ἐνῶ τὰ γράμματα πού κάθε τους λέξι εἶνε καὶ μιὰ μαχαιριά, — μέσον τοῦ Κυρίου Ἀντρέα, — γιὰ νὰ τὰ παίρνω καὶ νὰ τὰ διερβάζω ἐγώ, ... μόνον ἐγώ. (Μικρὴ παύση. Μὲ τρεμάμενη φωνή.) Ὑποφέρω Θεῶν μου, παλεύω, μὰ ὁ πόνος εἶνε πολὺ πιὸ δυνατὸς ἀπὸ μένα. ...

ΘΕΩΝΗ. συμπονετικά. — Καὶ μὲν, Ναυσικά!

ΝΑΥΣΙΚΑ, ἔπειτα ἀπὸ μικρὴ σιωπὴ, χαμηλόφωνα. — Ἔχεις τουλάχιστο, ἀγαπητῇ μου, παρακαλέσει τὸν Κύριον Ἀντρέα ν' ἄνε προσεχτικὸς στὴν ὁμιλία του, μὴ τυχὸν καὶ τοῦ ξεφύγῃ καμμιά λέξι πού νὰ τὸν βάλῃ σ' ὑποψίες; ... Αὐτὸ θᾶταν καταστρεπτικὸ γιὰ τὸ ἔργο του πού πρέπει τὸ ἀργότερο μεθαύριο νὰ τὸ στείλῃ στὴν ἐκθεση... Γιατὶ ὁ Λώρης εἶνε καλλιτέχνης ἀφοσιωμένος στὴν τέχνη του μὰ καὶ πατέρα πού ἔχει μεγάλη ἀδυναμία στὰ παιδιὰ του. (Μὲ στεναγμό.) Κ' ἔπειτα ὁ Ἀλῆς μας εἶν' ἓνα τόσο ἔξυπνο, τόσο χαριτωμένο παιδάκι!

ΘΕΩΝΗ. — Ὅσο γι αὐτό, νὰ εἶσ' ἐντελῶς ἡσυχῇ... Κ' ἡ Εὐγενούλα σου; Δὲν τὴν εἶδα σήμερα.

ΝΑΥΣΙΚΑ. — Εἶνε μετὰ τὰ κορίτσια τῆς Κυρίας Ἀρχοντίδη.

ΣΚΗΝΗ Δ'.

Μπαίνει ἡ ὑπηρετρία κρατῶντας δίσκο μετὰ λικέρ καὶ καφέ. Πηγαίνει καὶ στέκεται μπροστὰ στὴν Κυρίαν Αὐγέρη.

ΝΑΥΣΙΚΑ. — Πάρε, Θεῶν, ἓνα λικέρ.

ΘΕΩΝΗ. — Εὐχαριστῶ. (Παίρνει λικέρ.) Καφέ δὲ θὰ πάρω.

ΝΑΥΣΙΚΑ, στὴν ὑπηρετρία. — Δόσε ἔξω στοὺς Κυρίους.

Ἡ ὑπηρετρία διευθύνεται στὴν βεράντα.

ΘΕΩΝΗ. — Ἀλήθεια, τί βάσανα ἔχουν τὰ παιδιὰ! Σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα τουλάχιστο ἐγὼ εἶμαι ἡσυχῇ. Καταντοῦν ἐν' ἀτέλειωτο μαρτύ-

ριον. "Όταν εἶνε μικρὰ εἶσαι ὑποχρεωμένη δλόκληρες νύχτες νὰ μὴν κλείνης μάτι κ' ὕστερα σὰ μεγαλώσουν μὲ τόσες πίκρες καὶ τόσα καρδιοχτύπια, ἔχεις ἄλλες πάλι φροντίδες· νὰ τ' ἀναπτύξης, νὰ τὰ παντρέψης, γιὰ νὰ κερδίσης τὶς περισσότερες φορές, γι' ἀνταμοιβή στο τέλος, τὴν ἀγνωμοσύνη τους.

ΝΑΥΣΙΚΑ.— Αὐτὸ ἐξαρτᾶται κυρίως ἀπὸ τὴν ἀνατροφή πού θὰ πάρουν.

ΣΚΗΝΗ Ε΄.

Ἡ ὑπηρετρία ἐπιστρέφει μὲ τὸ δίσκο ἀπὸ τὴ βεράντα καὶ βγαίνει ἀπὸ τὴν πόρτα τοῦ χώλ.

ΘΕΩΝΗ.— Κ' ἔπειτα δὲ βλέπω μπροστά μου τὴ δική σου ἀγωνία πού μοῦ μιλᾷς κ' εἶσαι σὰν ἀφηρημένη, γιατί σὲ βασανίζει τοῦ παιδιοῦ σου ἡ ἔννοια; Ἐγὼ νὰ σοῦ πῶ τὴν ἁμαρτία μου, ἀκολούθησα τὶς συμβουλὲς μιᾶς φίλης μου καὶ δὲν εἶμαι διόλου δυσारेστημένη.

ΝΑΥΣΙΚΑ, μὲ κάποια ζωηρότητα.— Ἡ φίλη σου κάνει ἄσχημα νὰ σοῦ δίνη παρόμοιες συμβουλὲς καὶ σὺ δὲν κάνεις καλὰ πού τὶς ἀκολουθεῖς... Ἐμεῖς οἱ γυναῖκες ἔχομ' ἓνα πολὺ ψηλότερο προορισμὸ παρ' ὅ,τι φανταζόμαστε... Τὰ σπλάχνα μας εἶνε τὸ ἐργαστήριον πού μέσα του ἡ μεγάλη καλλιτέχνης δημιουργεῖ τὸ πιὸ ἀριστοτεχνικὸ ἔργο τῆς: τὸ Ξανάνωμα τῆς ζωῆς. Μὲ ποιὸ δικαίωμα λοιπὸν ἐπιχειροῦμε νὰ στερέψωμε τὶς πηγὲς αὐτὲς τῆς δημιουργίας, τολμοῦμε νὰ σταματήσωμε τὴν ἴδια τὴ ζωὴ, θυσιάζοντας κάποτε καὶ τὸν ἑαυτό μας; Ἐπειτα μὴν ξεχνᾷς τὶ δικαιώματα ἔχει μιὰ μητέρα στο σεβασμὸ τῆς κοινωνίας.

ΘΕΩΝΗ, ἐπιδοκιμαστικά.— Αὐτὸ εἶν' ἀλήθεια.

ΝΑΥΣΙΚΑ, συνεχίζει.— Τὸ σπῖτι πού δὲν ἔχει παιδιά εἶνε σὰν ἀτέλειωτος χειμῶνας πού καταντᾷ στο τέλος μονότοτος. Τὰ παιδιά μ' ὅλα τους τὰ βάσανα σκοτώνουν τὴν πλήξη τῆς ζωῆς, πρὸ πάντων γιὰ τὴ γυναῖκα.

ΘΕΩΝΗ, χαμηλόφωνα σὰν ἐμπιστευτικά.— Μ' ἀκόμη θάθελα νὰ σὲ ρωτήσω κάτι ἄλλο... Εἶν' ἀλήθεια αὐτὸ πού λένε, πὼς σὰν κἀνὴς παιδὶ ἀγαπᾷ λιγώτερο τὸν ἄντρα σου, γιατί μοιράζεται ἡ ἀγάπη;

ΝΑΥΣΙΚΑ, μ' αἰσθημα.— Δὲν ἠξεύρω τί λὲν οἱ ἄλλες..... Ἐγὼ ὅμως ἀπὸ τὴν ἡμέρα πού γεῖνα μητέρα, αἰσθάνομαι τοὺς δεσμοὺς πού μ' ἐνώνουν μὲ τὸ Λώρη πιὸ δυνατούς, πιὸ εὐγενικοὺς

μπορῶ νὰ πῶ. Βλέπεις πιά ὀλοφάνερα πὼς αὐτὸ τὸ πλασματάκι ποὺ χαμογελᾷ μπροστά σου σὰν εἶνε καλὰ, ἢ σὲ κοιτάζει μὲ παράπονο μέσ' στὰ μάτια, σὰ νὰ ζητᾷ βοήθεια, ὅταν πονᾷ, αὐτὸ τὸ πλασματάκι δημιουργήθηκε ἀπὸ τὸ αἷμα σου καὶ τὸ αἷμα του, ἢ ψυχούλα του εἶνε σὰν ἓνα ὥραϊο σύμ-πλεγμα τῆς ψυχῆς σου μὲ τὴν ψυχὴ τοῦ πατέρα του.

ΘΕΩΝΗ.— Σιγὰ σιγὰ μὲ κάνεις νὰ λυπᾶμαι ποὺ δὲν εἶμαι μητέρα.

ΝΑΥΣΙΚΑ, μὲ συγκινημένη καλωσύνη.— Σοῦ εὐχομαι γρήγορα νὰ γίνῃς καὶ μάλιστα εὐτυχισμένη, πολὺ εὐτυχισμένη.

ΣΚΗΝΗ ΣΤ'.

Μπαίνουν στὸ ἀτελιὲ ἀπὸ τὴν πόρτα τῆς βεράντας ὁ Ἀντρέας καὶ ὁ Λώρης. Κ' οἱ δυὸ ἔχουν χαρούμενη ὄψη, πρὸ πάντων ὁ δεύτερος. Μόλις τοὺς βλέπουν οἱ γυναῖκες παύουν τὴν ὁμιλίαν καὶ γυρίζουν τὰ βλέμματα πρὸς τὸ μέρος τους. Οἱ ἄντρες στέκουν ὄρθιοι.

ΛΩΡΗΣ, γελαστός πρὸς τὶς γυναῖκες.— Δὲν ἀμφιβάλλω πὼς οἱ κυρίες θὰ εἶχαν πολὺ εὐχάριστη συνομιλία.

ΘΕΩΝΗ.— Ὅπως κ' οἱ κύριοι. Δὲν εἶν' ἔτσι: (Μ' εὐθυμο τόνο, πειραχτικά.) Πρὸ πάντων μὲ τὴν ἀπόλαυση τῶν φυσικῶν θελημάτων.

ΑΝΤΡΕΑΣ.— Σήμερα ἡ πλάση εἶνε μεγαλόπρεπα ἡρεμὴ, λὲς κ' ἔχει τὴν ὄψιν συνέδριου εἰρήνης μὲ τὸν Ὑμηττὸ στὴν προεδρικὴ ἔδρα.

ΛΩΡΗΣ.— Γι αὐτὸ ἐπέδρασε φαίνεται καὶ στὴν καυβέντα μας ποὺ ἦταν πολὺ γαλήνια, γιατί πρέπει νὰ ξέρετε πὼς σὰν ἀληθινοὶ Ρωμιοὶ δὲ μπορέσαμε νὰ μὴν ἀνακατέψωμε καὶ τὴν πολιτικὴν.

ΘΕΩΝΗ, συμπληρώνοντας.— Καὶ μ' ὅλη τὴ διαφορὰ τῶν φρονημάτων σας κατωρθώσατε νὰ μὴ μαλλώσετε. Αὐτὸ δὲ θέλετε νὰ πῆτε; Σ' αὐτὸ τὸ ἀναμεταξύ ἡ Ναυσικᾷ προσπαθεῖ νὰ φαίνεται πὼς προσέχει σ' ὅ,τι λέγουν ἂν καὶ εἶνε ἀπορροφημένη ἀπὸ κάποια θλιβερὴ σκέψη.

ΛΩΡΗΣ.— Νὰ μαλλώσουμε; Τὶ λέτε! Ἰσα ἴσα, τόσο ἄνοιξε τὴν καρδιά μας ἡ σημερινὴ ὁμορφὴ μέρα ποὺ σκεφτήκαμε πὼς ἔπρεπε νὰ τῆς προσφέρωμε ἕξὸν ἀπὸ τὴν ἁρμονίαν τῶν χρωμάτων, καὶ κάποιαν ἄλλη πιὸ ἡχηρὴ καὶ γιὰ νὰ μιλήσωμε πιὸ πεζά, ἐμείναμε σύμφωνοι νὰ πᾶμε ἀπόψε στὴν Ἀθήνα, στὸ Μελόδραμα. Παίζουν τὴ Μπατερφλάι. Αὐτὴ ἡ ὄπερα μοῦ εἶνε πολὺ συμπαθητικὴ. (Κοιτάζει μὲ τρυφερὸ βλέμμα τὴ γυναῖκα του.) Τὶ λές, Ναυσικᾷ; Δὲν εἶνε ὥραία ἰδέα;

ΝΑΥΣΙΚΑ, με βαλτό χαμόγελο στὰ χεῖλη.— Πολὺ ὥραία. Μὰ ὁ πῖνακας σου; Ξεχνᾷς πὼς τελειώνει μεθαύριο ἢ προθεσμία γιὰ τὴν ἔκθεση;

ΛΩΡΗΣ.— Σήμερα ἐξάπαντος θὰ τὸν τελειώσω. Μ' αὐτὴ πρὸ πάντων τὴ διάθεση ποὺ ἔχω, ἡ ἐχτέλεση θὰ μοῦ εἶνε πολὺ εὔκολη. . . (Κοιτάζοντας τὴ Θεώνη.) "Ὅσο γιὰ τὴν Κυρία Θεώνη, εἶμαι βέβαιος πὼς δὲ θ' ἄχῃ καμμιά ἀντίρρηση, γιὰτι ξέρω πόσο τῆς ἀρέσει ἡ μουσική.

ΘΕΩΝΗ.— Ἐγὼ συμφωνῶ πέρα ὡς πέρα. Νὰ εἶστ' ἔτοιμοι τὸ βράδυ γιὰ νὰ περάσωμε νὰ σᾶς πάρωμε.

ΣΚΗΝΗ Ζ'.

Μπαίνει ἡ ὑπηρέτρια.

ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ, πρὸς τὴ Ναυσικᾶ.— Ἡ Κυρία Γερασίμου ἐπιθυμεῖ νὰ σᾶς δῇ. Ἦρθε νὰ σᾶς ἀποχαιρετήσῃ γιὰτι αὔριο φεύγει γιὰ τὴν Ἑλβετία καὶ θέλει νὰ σᾶς ἐρωτήσῃ ἂν ἔχετε νὰ στείλετε τίποτε στὸν Ἄλκη σας.

Ἡ Ναυσικᾶ μόλις ἀκούει αὐτὰ τὰ λόγια αἰσθάνεται ζωηρὴ ταραχή. Σηκώνεται μὲ μεγάλη προσπάθεια νὰ τὴν κρύψῃ.

ΝΑΥΣΙΚΑ, στὴν ὑπηρέτρια.— Ὡδήγησες τὴν Κυρία στὴ σάλα;

ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ.— Μάλιστα. (Ἡ ὑπηρέτρια βγαίνει.)

ΘΕΩΝΗ, στὴ Ναυσικᾶ.— Εἶν' ἡ Κυρία ποὺ μοῦνχεις πῇ τόσα καλὰ γι' αὐτήν; Ἡ φίλη τῆς νουνᾶς τοῦ Ἄλκη;

ΝΑΥΣΙΚΑ.— Ναί. . . Πολὺ ὅπως πρέπει κυρία. Ἄν θέλῃς, ἔλα νὰ γνωριστῇς μαζί της.

ΘΕΩΝΗ, σηκώνεται.— Πολὺ εὐχαρίστως.

ΝΑΥΣΙΚΑ, πρὸς τὸν Ἀντρέα καὶ τὸ Λώρη.— Θὰ μᾶς ἐπιτρέψετε.

ΑΝΤΡΕΑΣ.— Ἐλεύθερα, ἐλεύθερα.

ΘΕΩΝΗ, πρὸς τοὺς ἄνδρες.— Μᾶς συγχωρεῖτε.

ΛΩΡΗΣ.— Ὅριστε.

Οἱ δύο γυναῖκες βγαίνουν ἀπὸ τὴν πόρτα τοῦ χώλ. Ἡ Ναυσικᾶ κάνει θέση στὴ Θεώνη νὰ περάσῃ πρώτη.

ΛΩΡΗΣ, στὸν Ἀντρέα.— Ἡ καὶμένη ἡ γυναῖκα μου μόλις ἄκουσε τ' ὄνομα τοῦ παιδιοῦ της εἶδες πὼς ταραχτήκε; Ἀμέσως ἄλλαξε ἡ φυσιογνωμία της. . . (Μ' ἀνακούφισι.) Εὐτυχῶς ποὺ τώρα εἶνε ἐκτὸς κινδύνου!

ΑΝΤΡΕΑΣ, κοινὰ τὸ κεφάλι.— Εὐτυχῶς Λώρη. (Πλησιάζει στὸ καβαλέττο). . . Εἶνε μοῦ φαίνεται καιρὸς νὰ μοῦ δεῖξῃς καὶ τὸ νέο

σου ἔργο πού καταπιάστηκες μὲ τόσο ζήλο..... Δὲν ἀμφιβάλλω πὼς θά'νε τὸ καλύτερο πού ζωγράφισες ἴσα μὲ τώρα.

ΛΩΡΗΣ, πλησιάζοντάς τον.— Ναί, αὐτὴ τὴν ἰδέαν ἔχω κ' ἐγὼ καὶ δὲν πιστεύω νὰ βγῶ γελασμένος... "Ἄν καὶ μένει ἀκόμη κάτι, — κι αὐτὸ τὸ κάτι εἶνε τὸ πιὸ εὐκόλο, μὰ κάποτε καὶ τὸ πιὸ δύσκολο μέρος τοῦ ἔργου, — πρέπει ὅμως νὰ τὸ δείξω σ' ἐσένα πρὶν τὸ στείλω στὴν ἐκδοσὴ. (Μὲ θέρμη.) Καὶ σὲ βεβαιῶ πὼς μὲ κάνει ξεχωριστὴ εὐχαρίστηση πού τὸ βλέπεις πρῶτος ἐσύ, ἀπὸ τοὺς καλοὺς μου φίλους ὁ πιὸ καλός.

ΑΝΤΡΕΑΣ, μ' εὐκρινέια.— Πρέπει νάσαι ὑπερβέβαιος πὼς ἡ ἐπιτυχία σου θὰ μοῦ προξενήσῃ ζωερὴ χαρά.

ΛΩΡΗΣ, χτυπώντας χαδευτικά τὸν ὦμο τοῦ Ἀντρέα.— Ξέρω καλὰ τὴν καρδιά σου, ἀγαπητέ μου.

ΑΝΤΡΕΑΣ.—Καὶ ποῖος εἶνε ὁ τίτλος πού δίνεις στὸ ἔργο σου ;

ΛΩΡΗΣ.— Τὸ Καλεσμένο Γέλιο.

ΑΝΤΡΕΑΣ.— Πολὺ πρωτότυπος τίτλος. (Πλησιάζει περισσότερο στὸ καβαλέττο.) Τώρα θὰ λάβῃς βέβαια τὸν κόπο νὰ μοῦ κάνῃς καὶ τὴ σχετικὴ ἀνάλυση (χαμογελώντας) γιατί ξέρεις πὼς ἐμεῖς οἱ βέβηλοι δὲ μπορούμε νὰ εἰσδύσωμε τόσο εὐκόλα στὰ μυστήρια τῆς τέχνης.

ΛΩΡΗΣ, μὲ χαμόγελο.— Πάντα μετριόφρων. (Πλησιάζει καὶ στέκει μπροστὰ στὸν πίνακα. Δείχνει μὲ τὸ δάχτυλό του.) Λοιπόν, ἀγαπητέ μου, ὁ πίνακας αὐτὸς παρουσιάζει ἓνα σύμπλεγμα προσωποποιημένων θλιβερῶν συναισθημάτων μὲ τὸ ἀνάλογό τους πένθιμο περιβάλλον... Εἶνε νύχτα ἀφέγγαρη, θεοσκοτεινὴ.. Μέσα στὸ ρημαγμένο παλάτι τῆς ζωῆς ξεφαντώνει ὁ ρήγας Πόνος μὲ τὴ ρήγισσα Θλίψη. Στὴ γιορτὴ τοὺς ἔχουν καλεσμένους διάφορους ἄρχοντες κι ἀρχόντισσες τοῦ ρηγάτου : τὸ Στεναγμό, τὴν Πίκρα, τὴ Συμφορὰ, τὴν Ἀπογοήτευση, τοὺς Χαμένους Πόθους καὶ τὸ Λυγμό, αὐτὸ τὸν κοκκαλιάρη πού βλέπεις ἐκεῖ στὴ γωνιά τοῦ τραπεζιοῦ.. Γύρω τριγύρω στέκονται σὰ μαῦροι καλόγεροι ἄγρια κυπαρίσσια μὲ κουκουβάγιες στίς φυλλωσιές τους. Τὸ συμπόσιο ἀχνοφωτίζεται ἀπὸ κάτι μικροκάντηλα πού κρέμονται ἀπὸ τὴ στέγη, σὰν αὐτὰ πού ἔχουν οἱ Μουσουλμάνοι σὰ νεκροταφεῖα τους... Τὸ κρασί εἶνε βαλμένο μέσα σὲ λήκυθους πού προσθέτουν τὸ μελαγχολικὸ τους τόνο στὸ σύνολον. . . Ὁ πίνακας ἀκριβῶς δείχνει τὴ στιγμὴ πού ὅλοι αὐτοὶ οἱ παρᾶξενοι καλεσμένοι ἔχουν ἔρθῃ σ' εὐθυμία.. (Ἐξακολουθεῖ νὰ δείχνει).. Ὁ μεσόκοπος αὐτὸς πού βλέπεις

ὄρθιο μὲ τὴ στυγνὴ μορφὴ εἶνε ὁ ρήγας Πόνος. Προσκαλεῖ μὲ σηκωμένο χέρι τὸν ἔφηβο πὺν περνᾷ στὸ βάθος κρατῶντας ἓνα κλεφτοφάναιο, γιὰ νὰ μπορῇ νὰ περπατᾷ μέσ' στὸ σκοτάδι.. Ὁ ἔφηβος λοιπὸν αὐτός, πὺν θὰ γίνῃ ὡραῖος γιὰτ' εἶνε μισοτελειωμένος, παριστάνει τὸ Γέλιο πὺν φωνάζει ὁ Πόνος στὴ συντροφιά. Μαντεύεις γιὰ ποιὸ λόγο.

ΑΝΤΡΕΑΣ.— Γιὰ νὰ τὸ βλάψουν ἴσως, νὰ τὸ πνίξουν.

ΛΩΡΗΣ.— Τὸ ἐνάντιο, φίλε μου, γιὰ νὰ τὸ φιλέψουν· ἀπὸ εὐγνωμοσύνη πὺν τοὺς κρύβει τόσες φορὲς μέσ' στὸ βασίλειο τῆς ζωῆς, σὰ δὲ θέλουν νὰ φανερωθοῦν. (Μὲ κάποια ἱκανοποίησι.) Αὐτὸ εἶνε τὸ ἔργο μου!

ΑΝΤΡΕΑΣ, σφίγγοντάς του θερμὰ τὸ χέρι.— Σὲ συγγαίρω εἰλικρινά, Λώρη..... Εἶνε πολὺ πρωτότυπο κ' ἐπιτυχημένο στὴ σύλληψη — κι ἂν μοῦ ἐπιτρέπῃς νάχω κ' ἐγὼ κάποια γνώμη — καὶ στὴν ἐχτέλεση. Δίχως νὰ θέλω νὰ σὲ κολακέψω, μοῦ θυμίζει μερικὲς εἰκόνες τοῦ Μπαϊκλιν, σὰν τὸ «Ἱερὸ Ἄλσος» καὶ τὸ «Νησι τῶν Νεκρῶν» πὺν ἀφήνουν μιὰ βαθειὰ ἐντύπωση, πὺν ἐπιβάλλουν σιωπὴν, ἂν καὶ τοῦ δικοῦ σου ἔργου ἡ ὁμορφιά εἶν' ἀκόμη πιὸ ἄγρια.

ΛΩΡΗΣ, μὲ μετριοφροσύνη.— Ποιὸς μπορεῖ νὰ συγκριθῇ μὲ τὸ Μπαϊκλιν !.. Εἶν' ἀλήθεια πὺς τὸ ἔργο μου γενικὰ ἔχει γιὰ κύριο γνώρισμα τὴν εὐσυνειδησίαν... Αὐτὸ δὲ μπορεῖ νὰ μοῦ τ' ἀρνηθῇ κανεὶς. Πάντα ἔχω μέσ' στὸ μυαλό μου τὸ Φλωρεντινὸ ἐκεῖνο τεχνίτη πὺν πεθαίνοντας ἀρνήθηκε ν' ἀσπασθῇ ἓνα ἐσταυρωμένο, ἐπειδὴ ἦταν κακότεχνος.

ΑΝΤΡΕΑΣ, κοιτάζοντας τὸν πίνακα μὲ προσοχή.— Πράγματι ἔχει βαθειὰ ψυχολογία. . . Θὰ σὲ κούρασε ὅμως γιὰτὶ φαίνεται πολὺ δουλεμένο.

(Κάθονται).

ΛΩΡΗΣ.— Εἶν' ἀλήθεια πὺς ἐκόπισα πολὺ, πρὸ πάντων τὶς μέρες πὺν ἦταν βαρεὶὰ τὸ παιδί μας. Καὶ νὰ δῆς μιὰ μοιραία σύμπτωση! (Μὲ συγκίνηση πὺν τοῦ φέρνει ἡ ἀνάμνησις.)... Ἐκεῖνες τὶς μέρες ἀκριβῶς ἐζωγράφιζα τὸν Πόνο, τὴ Θλίψη κι ὅλη τὴν πένθιμη παρέα... Τὰ πρόσωπά τους δὲ μποροῦσαν νὰ φανερώσουν πιὸ εὐσυνειδήτητα τὴν ψυχικὴ μου κατάστασι. Ἡ ἔκφρασί τους βρισκόταν σὲ τέλειαν ἀρμονίαν μ' αὐτή. . . (Μικρὴ παύσις.)... Μὰ μὲ βασάνιζεν ἡ σκέψη, πὺς θάταν δυνατὸ ν' ἀποδώσω τὸ Γέλιο, ὅπως τὸ φανταζόμουν, ἂν ἐξακολουθοῦσε νὰ σκεπάζῃ τὴν ψυχὴ μου καὶ τὰ μάτια μου

ἡ ἴδια θλιβερὴ ὁμίχλη.. Ἐγὼ ποθοῦσα πλήμμυραν ἀπὸ φῶς, ἐνῶ ὅλα μου γύρω τᾶβλεπα θαμπά! Εἶχα μέσα μου τὴν τρικυμία, ἐνῶ μοῦ χρειαζότανε γαλήνη. Ὁ πατέρας κυριαρχοῦσε πάνω στὸν τεχνίτη. Καὶ τὸ κυριώτερο ἀκόμα, θᾶθελα μπροστά μου ἓνα χαρούμενο μοντέλο — κι ὄχι μιὰ πονεμένη μάνα.. Ἀπὸ τὴν τρομερὴ αὐτὴ θέση μ' ἔβγαλεν εὐτυχῶς τὸ τελευταῖο γράμμα ποὺ μᾶς ἀνάγγειλε πὼς ἡ ὑγεία τοῦ παιδιοῦ μας καλυτέρευε. ... Αὐτὸ τὸ γράμμα ἦταν τὸ εὐεργετικὸ χέρι ποὺ μοῦστελλε κ' ἐγὼ δὲν ξέρω ποια δύναμη γιὰ νὰ μ' ἀνοίξη τὸ κλειστὸ παράθυρο. . . (Μ' ἀγαλλίαση.) Ἀμέσως ὅλες οἱ αἰσθήσεις μου γέμισαν ἀπὸ αἰσιοδοξίαν, ἀπὸ ἀκράτητη χαρά. . . Ἐφώναξα τὴ γυναῖκα μου καὶ τὴν ἔβαλα νὰ ποζάρη. . . (Αἰσθηματικά.) Ἦθελα νὰ πάρη τὸ Γέλιο τὴν ἔκφραση τοῦ προσώπου της.

ΑΝΤΡΕΑΣ. — Ὁρισμένως δὲ θᾶβρυσκες κατωλληλότερο μοντέλο.

ΛΩΡΗΣ. — Κ' ἔπειτα μοῦ μιᾶς γιὰ κούραση! . . (Μὲ συγκινημένη ἔξαρση.) Ποιὸς τὴ λογαριάζει μπροστὰ στὴν τελικὴν ἱκανοποίησι, μπροστὰ στὸν ψυχικὸ του θρίαμβο!

ΑΝΤΡΕΑΣ. — Ἐχεις δίκαιο, φίλε μου..... Σεῖς οἱ καλλιτέχνες εἰσὶν εὐτυχισμένοι ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἄποψη, πὼς ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ κατορθώσετε νᾶχετε τὴν ὑλική σας ἀνεξαρτησία, θὰ ἐργάζεστε μόνο γιὰ τὴν τέχνη σας. Παίρνετε ἀπὸ τὴ ζωὴ ὅ,τι σᾶς ἀρέσει, ὅ,τι σᾶς χρειάζεται γιὰ τὴν ἐκδήλωσι τῆς βαθύτερης ἐσωτερικῆς σας ἀνάγκης. Διαλέγετε τὰ θέματά σας κ' ἡ ἐργασία σας καταντᾷ αἰσθητικὴ ἡδονή.

ΛΩΡΗΣ. — Λὲς μιὰ μεγάλη ἀλήθεια, Ἀντρέα.

ΑΝΤΡΕΑΣ, συνεχίζει μὲ παραπονιάρικο ὕφος. — Ἐνῶ ἐμεῖς οἱ καϋμένοι δικηγόροι εἴμαστε σκλάβοι τῶν διαφορῶν ἐπιτηδείων. (Ἀνεβάζοντας τὸν τόνο.) Σὲ βεβαιῶ, Λώρη, πὼς ἔχω ἀηδιάσει ὁλότελα τὸ ἐπάγγελμά μου. (Μ' ἀπογοήτευση.) Γελᾷσθηκα..... Μὰ εἶνε πιά ἄργά. (Μικρὴ παύση.) Εἶμαι ὑποχρεωμένος, ν' ἀσχολοῦμαι σχεδὸν καθημερινῶς μὲ τὶς μικρότητες τοῦ ἐνὸς καὶ τὶς ἀσκήμιες τοῦ ἄλλου. Προχτὲς ἀκόμα ἀναγκάστηκα νὰ δείξω μ' εὐγένεια τὴν πόρτα σὲ κάποιον κύριο ἀπὸ τοὺς πρὶν πλούσιους πελάτες μου ποὺ ἐννοοῦσε καλὰ καὶ σώνει ν' ἀναλάβω μιὰ ὑπόθεσι ἐντελῶς ἀσυμβίβαστη μὲ τὴ συνείδησή μου· πρᾶγμα ποὺ μοῦ φαίνεται πὼς δυσaráεστησε λίγο καὶ τὴ γυναῖκα μου. (Μὲ στεναγμό.).... Ἐ! λοιπὸν ἀγαπητέ μου, Λώρη, καὶ σ' αὐτὸ ἀκόμα εἶσαι πρὶν εὐτυχισμένος ἀπὸ μένα. (Τονίζει τὰς λέξεις.) Ἡ Κυρία Ναυσικᾶ, εἶνε, φίλε μου, ὁ ἰδανικὸς τύπος τῆς

συζύγου, τῆς μητέρας, τῆς αἰσθαντικῆς γυναίκας... Δυστυχῶς δὲ συμβαίνει τὸ ἴδιο καὶ μὲ τὴ Θεώνη.

ΛΩΡΗΣ.— Ἐχεις ἄδικο, Ἀντρέα.

ΑΝΤΡΕΑΣ.— Μπορεῖ νᾶνε καλή, μὰ ὅχι κείνη πού ὄνειρευόμουν. Κι ἂν τυχὸν μοῦ πῆς πὼς δὲν ἔχεις ἀντιληφθῇ ἀκόμα τὴν ἑξαιρετικὴ ἀξία τῆς γυναίκας σου, θὰ πάψω νὰ σ' ἀναγνωρίζω γιὰ καλλιτέχνη.

ΛΩΡΗΣ, αὐθόρμητα.— Καὶ τολμῶ νὰ ξεστομίσω τέτοιο πράμα ! Μὰ μοῦ φαίνεται πὼς δὲ θᾶταν καὶ πολὺ λεπτὸ ν' ἀρχίσω τοὺς λυρισμοὺς γιὰ τὴ γυναίκα μου ! ! Εἶνε σὰ νὰ σοῦψαλλα ἐγκώμια γιὰ τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό μου... Ἄν καὶ πρέπει νὰ ξέρης, ἀγαπητέ μου Ἀντρέα, πὼς δίχως αὐτὴ τὴ γυναίκα, ἴσως νᾶμουν αὖ δυστυχής. (Μ' αἰσθημα.) Δὲ φαντάζεσαι πόσο θάρρος μοῦ ἔχει δόσει ἡ καλωσύνη της, ἡ ἀφοσίωσή της, στὴν ἀρχὴ μπορῶ νὰ πῶ ἀκόμα τοῦ καλλιτεχνικοῦ μου σταδίου, στὴν κρίσιμη ἐποχὴ πού ἓνας τεχνίτης ἐξετάζει ἀπ' ὅλες τὶς μεριές τὸν ἑαυτό του κ' ἔχει πολλὰς ἀμφιταλαντεύσεις κι ἀδυναμίες ὥσπου ν' ἀποχτήσῃ τὴν πραγματικὴ συναίσθησιν τοῦ ἐγὼ του καὶ προχωρήσῃ ἀποφασιστικὰ στὸ δρόμο του. (Κοινωντας χαρακτηριστικὰ τὸ κεφάλι.) Καὶ ξέρεις βέβαια μὲ πόσο ἀγκάθια εἶνε σπαρμένος αὐτὸς ὁ δρόμος ! (Μ' ἔξαρση.) Λοιπόν, ἡ Ναυσικᾶ σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα τῶν ἐννὴά χρόνων, ἐξακολουθητικὰ δὲν κάνει ἄλλο παρὰ μ' ὅλη της τὴν ἀγάπην νὰ ξεριζώνη τ' ἀγκάθια γιὰ νὰ φυτεύῃ στὴ θέσῃ τοὺς ρόδα.

ΑΝΤΡΕΑΣ, συμπληρώνοντας.— Νὰ σοῦ φέρῃ τὴν εὐτυχία. (Μὲ ζωνρὸ τόνο.) Καὶ νὰ εἶσαι βέβαιος, Λώρη, (δείχνει τὸν πίνακα) πὼς ἂν ποτέ, καμμιά ἀπ' αὐτὰς τὶς θλιβερὰς ἀρχόντισσες, πού ἔχεις ζωγραφισμένες ἐκεῖ πάνω, μπορέσῃ καὶ χωθῇ ἀκάλεστη μέσ' στὸ σπίτι σου, ἡ γυναίκα σου ξέρει καλὰ τὸν τρόπο νὰ τὴν κἀνῃ νὰ φύγῃ σὲ λίγες μέρες....

ΣΚΗΝΗ Η'.

Μπαίνουν στὸ ἀτελιὲ ἡ Θεώνη κ' ἡ Ναυσικᾶ. Ὁ Λώρης κι ὁ Ἀντρέας σηκώνονται ἀπὸ τὶς θέσεις τους καὶ γυρίζουν πρὸς τὶς γυναῖκες. Ἡ Ναυσικᾶ φαίνεται πολὺ συγκινημένη μὰ κάνει μεγάλη προσπάθεια γιὰ νὰ μὴ φανερωθῇ. Οἱ γυναῖκες στέκουν ὄρθιες.

ΛΩΡΗΣ, πρὸς τὴ Θεώνη.— Πῶς σᾶς ἐφάνη, Κυρία Θεώνη, ἡ νέα σας γνωριμία;

ΘΕΩΝΗ.— Πράγματι, πολὺ ὅπως πρέπει κυρία καὶ πολὺ μορφωμένη..
Καὶ πόσο καλὰ στέκει! Εἶνε πενήντα χρονῶ, μὰ φαίνεται πολὺ
πιο νέα.

ΛΩΡΗΣ.— πρὸς τὴ Ναυσικᾶ.— Τὴν εὐχαρίστησες γιὰ τὴν καλωσύνη
ποὺ εἶχε, νὰ ζητήσῃ νὰ τῆς δώσωμε κάτι γιὰ τὸν Ἄλκη μας ;

ΝΑΥΣΙΚΑ, γλωμῇ.— Φυσικά.

ΛΩΡΗΣ.— Καὶ τί θὰ τοῦ στείλῃς ;

ΝΑΥΣΙΚΑ, μὲ προσποιητὴ εὐθυμία.— Θὰ δώσω στὴ μικρὴ τὸ ἀπόγεμα
ἓνα τενεκεδάκι γλυκὸ ἀνθὸ γιὰ νὰ τὸ πάρῃ στοὺ σπῖτι τῆς
Κυρίας Γερασίου. Φεύγει αὐριο τὸ πρωῒ.

ΛΩΡΗΣ, μὲ χαρούμενη συγκίνησιν.— Φαντάσου τὴ χαρὰ τοῦ Ἄλκη
μας !

Ἡ Ναυσικᾶ γλωμαίνει καὶ σιωπᾷ.

ΑΝΤΡΕΑΣ, ἀφοῦ κοιτάξῃ τὸ ρολοῖ του, πρὸς τὴ Θεώνη.— Θεώνη, εἶνε
ὥρα πιά νὰ πηγαίνωμε.

ΛΩΡΗΣ.— Γιατὶ βιάζεστε ;

ΝΑΥΣΙΚΑ.— Εἶν' ἐνωρὶς ἀκόμη.

ΑΝΤΡΕΑΣ.— Κοντεύει μεσημέρι... (Στὸ Λώρη.) Κ' ἔπειτα πρέπει
ν' ἀποτελειώσῃ σήμερα τὴν εἰκόνα σου. Ξεχνᾷς πὼς θὰ
περάσωμε νὰ σᾶς πάρωμε τὸ βράδυ γιὰ τὴν ὄπερα ;

ΛΩΡΗΣ.— Σᾶς περιμένωμε δίχως ἄλλο.

ΘΕΩΝΗ.— Μόνο νὰ εἴστ' ἔτοιμοι. (Δίνει τὸ χέρι στὴ Ναυσικᾶ.) Ἀκοῦς,
Ναυσικᾶ;

ΝΑΥΣΙΚΑ, δίνοντας τὸ χέρι.— Χαῖρε, Θεώνη. (Κρυφὰ δίχως νὰ τὴν
ἀκούσουν οἱ ἄλλοι, μὲ φωνὴ τρεμάμενη.) Μὴ ξεχάσῃς νὰ χαρῆς νὰ
μοῦ στείλῃς ἀμέσως ὅ,τι εἶνε. (Μὲ πόνο.) Ἀνησυχῶ τρομερά !

ΘΕΩΝΗ, τῆς σφίγγει τὸ χέρι σιγαλά.— Θάρρος. (Προχωρεῖ πρὸς τὸ
Λώρη καὶ τὸν χαιρετᾷ.) Χαίρετε, Κύριε Λώρη.

ΛΩΡΗΣ, ἀνταλλάσσει χειραψία μὲ τὴ Θεώνη.— Χαίρετε, Κυρία Θεώνη.

ΑΝΤΡΕΑΣ, χαιρετῶντας τὴ Ναυσικᾶ μὲ ὕψος ποὺ φανερῶνει σεβασμό.—
Χαίρετε, Κυρία Ναυσικᾶ. (Μὲ σημασία.) Προσπαθήσετε νὰ δώ-
σετε στοὺ Λώρη τὸν πιὸ πρόσχαρο, τὸν πιὸ παρήγορο τύπο
τοῦ Γέλιου. Ἡ μισὴ δύξα θ' ἔανε δική σας.

ΝΑΥΣΙΚΑ, δίνοντας τὸ χέρι μὲ πιεζὸ χαμόγελο.— Θὰ βάλω ὅλα μου
τὰ δυνατά, Κύριε Ἀντρέα.

ΑΝΤΡΕΑΣ, χαιρετᾷ τὸ Λώρη.— Γειά σου, Λώρη.

ΛΩΡΗΣ, μὲ θερμὴ χειραψία.— Γειά χαρά, Ἀντρέα.

Ἡ Ναυσικᾶ καὶ ὁ Λώρης τοὺς συνοδεύουν ὡς τὴν πόρτα τοῦ χώλου καὶ
βγαίνουν λίγο στοὺ χώλ... Σὰ γυρίζουν, ὁ Λώρης βηματίζει μέσα στοὺ
ἀτελιέ, ἐνῶ ἡ Ναυσικᾶ κάθεται στοὺ ντιβανάκι.

ΛΩΡΗΣ, στη Ναυσικᾶ.— Ἄς εἶνε καλά. Μᾶς ἔκαναν εὐχάριστη συντροφιά.

ΝΑΥΣΙΚΑ, με κόπο.— Ναί, εἶνε καλοὶ φίλοι.

ΣΚΗΝΗ Θ'.

Αὐτὴ τῇ στιγμῇ ἀκούεται ἀπὸ τὸ γειτονικὸ σπίτι ἓνα βιολὶ πὺν παίζει γλυκὸ σκοπὸ. Ὁ Λώρης πλησιάζει στὸ παραθυράκι τῆς τζαμαρίας καὶ φέρνει λίγο πρὸς τὸ μέρος τῆς τὴν πολυθρόνα· ἀνάβει ἓνα σιγαρέττο· κάθεται καὶ ἀκούει προσεχτικά... Τὸ πρόσωπό του εἶνε μισογυρισμένο πρὸς τὴ Ναυσικᾶ πὺν φαίνεται βυθισμένη σὲ κάποια σκέψη... Τὸ παίξιμο τοῦ βιολιοῦ διαρκεῖ δύο λεπτά. Μόλις πάψη, ὁ Λώρης γυρίζει ὁλότελα πρὸς τὸ μέρος τῆς Ναυσικᾶς.

ΛΩΡΗΣ, εὐχαριστημένος.— Αὐτὸ τὸ κορίτσι ὥρισμένως ἔχει ταλέντο. Καθημερινῶς κάνει προόδους. Καὶ τί γλυκὸ κομματί πὺν παίζει!... Ὅλα εἶνε χαρούμενα σήμερα. (Ἡ Ναυσικᾶ φαίνεται τόσο ἀπορροφημένη πὺν δὲν ἀπαντᾷ στὸ Λώρη. Αὐτὸ τὸν ξαφνίζει... Σηκώνεται με κάποιαν ἀνησυχίαν ἀπὸ τὴ θέση του. Τὴν πλησιάζει καὶ τὴ ρωτᾷ.) Μὰ τί ἔχεις Ναυσικᾶ, σήμερα;

ΝΑΥΣΙΚΑ, τρομαγμένη, σὰ νὰ τὴν ξυπνοῦν ἀπὸ κάποιο λήθαργο.— Τίποτε, τίποτε, Λώρη. (Τάχα χαρούμενη.) Σὰ νὰ με νανούριζε τὸ βιολί.

ΛΩΡΗΣ, με τὸν ἴδιο ἀνήσυχον τόνο.— Θᾶλεγα πὺς μοῦ κρύβεις κάτι, ἂν δὲν ἤξερα τὸν χαραχτῆρα σου, τὴν εἰλικρινειά σου. (Τὴν κοιτάζει ἐξεταστικά...)... Κι ὅμως ἡ φυσιογνωμία σου δὲν εἶνε ἡ συνηθισμένη... Ποτὲ δὲ σὲ εἶδα ἔτσι, οὔτε τίς μέρες πὺν ἦταν πολὺ ἄρρωστος ὁ Ἄλκης μας.

ΝΑΥΣΙΚΑ, με ραγισμένη φωνή, με προσπάθεια.— Μὰ πὺς σοῦρχονται κακὲς ἰδέες; Φαντάζεσαι, Λώρη, πὺς ἂν εἶχα τίποτε... Δὲ σοῦ τῶπα πὺς εἶμαι λίγο κρυωμένη;

ΛΩΡΗΣ, με μεγαλύτερη ἀνησυχία.— Μὰ γιατί πῆρε ἡ φωνή σου αὐτὸ τὸ λυπητερὸ τόνο;

ΝΑΥΣΙΚΑ, με γλυκύτητα καὶ θλίψη.— Νά, γιατί εἶνε ἡ πρώτη φορὰ πὺν δὲ με πιστεύεις.

ΛΩΡΗΣ.— Ἐχεις δίκαιο... Μὰ ἡ σημερινή σου ὄψη με τρομάζει... Ἀπὸ προχτὲς πὺν ἄρχισες νὰ ποξέρνης, μοῦ φαινόσουν αὖ λίγο γλωμῆ· μὰ πάλι ἔλεγα πὺς μπορεῖ νὰ με γελοῦνε καὶ μάτια μου. Σήμερα ὅμως πὺν σὲ προσέχω καλά, βλέπω πὺς ἡ γλωμάδα σου εἶνε πραγματική.

ΝΑΥΣΙΚΑ, με παραπονιαρικό χαμόγελο.— Σὰ νὰ λὲς πὺς δὲ θᾶκανα πιά γιὰ μοντέλο στὸ Γέλιο σου.

ΛΩΡΗΣ, τὴν χτυπᾷ χαδευτικά στὸ μάγουλο.— Ὑσια, ἴσια, ποὺ θὰ πάρη πιὸ πολλὴ ἀκόμα συμπάθεια.. Θὰ γίνη πιὸ γλυκό, σὰν τὸ ἀχνὸ φεγγάρι μερικὲς χειμωνιάτικες νύχτες.

ΝΑΥΣΙΚΑ, ἀποφασιστικά.— Ἐ, τότε εἶμαι ὁλότελα στὴ διάθεσή σου.

ΛΩΡΗΣ, μὲ ζωερὴ χαρά.— Ἀλήθεια; Ἐμπρὸς λοιπόν, Γέλιο μου!

Ἡ Ναυσικᾶ σηκώνεται καὶ τοποθετεῖται ἀριστερὰ στὸ καβαλέτο γιὰ νὰ ποζάρῃ. Ὁ Λώρης κλείνει τὴ τζαμόπορτα τῆς βεράντας, κατεβάζει τὸ στόρ καὶ τίς βελουδέινες κουρτίνες, πλησιάζει στὴ τζαμαρία καὶ κανονίζει τὸ φῶς. Παίρνει τὴν παλέττα καὶ τὸ πινέλο ἀπὸ τὸ τραπεζάκι καὶ στέκεται μπροστὰ στὸ καβαλέτο. Ἡ Ναυσικᾶ προσπαθεῖ μὲ κόπο νὰ δώσῃ μιὰ γελαστή ἔκφραση στὸ πρόσωπό της. Ὁ Λώρης ζωγραφίζει, κοιτάζοντας πότε τὴ Ναυσικᾶ καὶ πότε τὸν πίνακα.

ΛΩΡΗΣ, μιλῶντας ἀργά, μὲ τρυφερότητα.— Κ' ἔτσι θὰ μοῦ δοθῇ ἡ εὐκαιρία ν' ἀποθανάτισω τὸ γέλιο σου στὴν πιὸ ὥραία του ἐκδήλωσι... Ἐμεῖς οἱ ζωγράφοι ἔχομε τὸ προτέρημα ν' αἰμαστέ κύριοι τοῦ χρόνου... Ξέρεις τί λέει ὁ Λεονάρδος Νταβίντσι; «Γιὰ ν' ἀποδώσωμε τὴν ὁμοιότητα ἑνὸς προσώπου, πρέπει νὰ κινήσωμε τὴν ψυχὴ τοῦ μοντέλου» ἄς βλέπῃ ὁ καλλιτέχνης μὲ τὰ μάτια τοῦ μοντέλου του κι ἄς δίνη ἔτσι στὰ ἔργα του κάτι ἀπὸ τὴ δική του διάνοια... «Λοιπόν, Ναυσικᾶ μου, θὰ βλέπω μὲ τὰ μάτια σου, ποὺ μὲ τὸ ν' ἀντικρύζουν ὁλοένα τὸ Ἀττικὸ ἡλιοβασίλεμα πῆραν ἕνα φέγγος ξεχωριστὸ καὶ θὰ ἔχτελῶ μὲ τὴ δική μου σκέψη... Ζητῶ ἀπὸ σένα τὸ χαμόγελο τῆς αἰώνιας εὐτυχίας, ἔτσι ὁλόχαρο σὰν ἐκεῖνο ποὺ εἶχες στὰ πρῶτα μας χρόνια. (Μικρὴ παύση. Ὁ Λώρης ζωγραφίζοντας ἐξακολουθεῖ ἀργὰ τὴν ὁμιλία του, θέλοντας μὲ τίς γλυκὲς ἀναμνήσεις νὰ φέρῃ τὴ γυναῖκα του σὲ πολὺ χαρούμενη ψυχικὴ κατάστασι)... Ἀλήθεια, Ναυσικᾶ, θυμᾶσαι τ' ὁμορφο ἐκεῖνο δειλινὸ ποῦματαν ραβωνιασμένοι κ' εἴχαμε πᾶει μὲ τοὺς δικούς μας στὴν Κηφισσιά, σ' ἕνα φιλικὸ σπίτι;... Ἦσουν κάτασπρα ντυμένη κ' ἐφοροῦσες ἕνα νόστιμο μεταξωτὸ καπελλάκι ποὺ σοῦ πῆγαινε τρέλλα... Σὰ σηκωθήκαμε νὰ κάνωμε μὲ τοὺς ἄλλους ἕνα γῦρο μὲς στὸν κῆπο, ἐμεῖς τοὺς ἀφήσαμε κ' ἐχαθήκαμε μέσ' στὶς βυσσινιὲς κ' ἐκεῖ ἀρχινήσαμε τὰ φιλιά... Κι ὅταν ἔξαφνα μᾶς τσάκωσε ἡ μεγάλη σου ἀδερφή καὶ μᾶς φώναξε: «Καλὲ τί κάνετε σεῖς αὐτοῦ;» καὶ τῆς ἀποκρίθηκα ξερὰ ξερὰ: «Νά, τρῶμε βύσσινα»... Θυμᾶσαι τὸ γέλιο π' ἄφησες νὰ χυθῇ σὰ δροσερὸ ἀγέρι κι ἀνατάραξε τὰ φύλλα τῶν βυσσινιῶν; (Μικρὴ παύση)... Καὶ τὴ μαγευτικὴ νύχτα ποὺ ἤμαστο στὴν ἐξέδρα τοῦ Φαλήρου καὶ σοῦδειχνα τὸ φεγγάρι καὶ σοῦλεγα: «Ξέρεις, Ναυσικᾶ, πὼς ἕνας χλωμὸς Ἀταίγγανος,

παίζει μέσ' στὸ φεγγάρι ἓνα μικρὸ βιολί, μὰ τόσο ἀπαλὰ ποὺ
τις δοξαριές του ἀκοῦν μόνον ἐκείνοι π' ἀγαπιοῦνται; Ἔτσι
λέει ἓνα ξένο τραγοῦδι.» Μὲ κοίταξες γλυκὰ μέσ' στὰ μάτια
καὶ μ' ἐρώτησες: «Καλά, καὶ σὰν δὲν ἔχη φεγγάρι ποῦ πάει ὁ
Ἀτσίγγανος;»... Κι ὅταν σοῦ εἶπα: «κατεβαίνει καὶ παίζει στὸ
ἄλσος τῆς Κηφισσιᾶς», ἀνάβρυσε μέσ' ἀπὸ τὰ στήθια σου
ἐν' ἀσημένιο γέλιο ποὺ γλύστηρε μέσ' στὸν ἀποσπερίτη.
(Μικρὴ παύση)... Θυμᾶσαι ἀκόμα τὴν ἀξέχαστη ἐκείνη μέρα ποὺ
γεννήθηκε ὁ Ἄλκης μας, καὶ μισοξαπλωμένη ὅπως ἦσουν,
κρατῶντας τὸ μωρὸ στὴν ἀγκαλιά σου, σὰν καμμιὰ Παναγιὰ
ζωγράφου τῆς Ἀναγέννησης, γύρισες καὶ μοῦπες μ' ἓνα
αἰθέριο χαμόγελο τρυφερότητας: «Βλέπεις, Λώρη, ποὺ ξέρω κ'
ἐγὼ νὰ κάνω ὥραϊα ἔργα;»... (Δάκρυα τρεμολάμπουν στὰ μάτια τῆς
Ναυσικᾶς. Μόλις τὰ βλέπει ὁ Λώρης τὴν πλησιάζει ξαφνισμένος κι
ἀφήνοντας τὴν παλέττα καὶ τὸ πινέλο του πάνω στὸ τραπεζάκι, τῆς
πιάνει μὲ τὸ δεξιὸ χέρι τὸ μπράτσο, ἐνῶ μὲ τ' ἀριστερὸ τῆς κρατᾷ τὸ
κεφάλι ἀγκαλιαστά καὶ κοιτάζοντάς τιν βαθεῖα στὰ μάτια, τὴν ἐρωτᾷ
μὲ ὕφος ὅλο ἀνησυχία καὶ καλωσύνη.) Τὶ ἔχεις, Ναυσικᾶ, κλαῖς;

ΝΑΥΣΙΚΑ, μὲ σπασμένο γέλιο.— Ὁχι... Ὁχι... Νά... τὰ περασμένα μοῦ-
φεραν μιὰ γλυκεῖα συγκίνηση... Εἶνε δάκρυα χαρᾶς, εὐτυχίας...

ΛΩΡΗΣ, τὴ φιλᾷ μέσ' στὰ μάτια.— Νά, τᾶπια ἐγὼ τὰ δάκρυα σου..
Θὰ τὰ κεράσω στὴν Ἑμπνευσή μου γιὰ νὰ γίνη πιὸ ἔμορφη..
Ζηλεύεις, Ναυσικᾶ;

ΝΑΥΣΙΚΑ, μὲ ψεύτικο χαμόγελο, μὲ σιγότερη φωνή.— Τῆς τὰ χαρίζω
πολὺ εὐχαρίστως.

ΛΩΡΗΣ, ξαναπαίρνει τὴν παλέττα του καὶ τὸ πινέλο καὶ πηγαίνει στὴ θέση
του.— Δὲ μιλῶ πιὰ ἀφοῦ σὲ συγκινοῦν τὰ λόγια μου. Θὰ
ζωγραφίζω βουβά.

Ζωγραφίζει δίχως νὰ μιλᾷ γιὰ ἓνα λεπτό. Ἡ Ναυσικᾶ στὴν ἴδια στάση.

ΣΚΗΝΗ Ι΄.

Ὑστερ' ἀπὸ λίγο μπαίνει ἡ ὑπηρετρία καὶ κοντοστέζεται, ἐπειδὴ βλέπει
τὴν κυρία τῆς ἀπασχολημένην...

ΝΑΥΣΙΚΑ, μόλις τὴν ἀντιλαμβάνεται γυρίζει καὶ τῆς ρίχνει ἓνα βλέμμα ποὺ
προδίνει ἀγωνία, καὶ τὴν ἐρωτᾷ μὲ κομμένη φωνή.— Τὶ εἶνε Χρυ-
σοῦλα;

ΧΡΥΣΟΥΛΑ, σιγαλὰ δείχνοντάς τιν ἓνα φάκελλο.— Ἕνα κορίτσι, Κυρία
σᾶς ἔφερε αὐτὸ τὸ γράμμα.

ΝΑΥΣΙΚΑ, μὲ παραλλαγμένη φωνή, στὸ Λώρη.— Μοῦ ἐπιτρέπεις, Λώρη;

ΛΩΡΗΣ, προσηλωμένος περισσότερο στὸν πίνακα.— Ναί, Ναί.

ΝΑΥΣΙΚΑ, σηκώνεται γρήγορα από τὴ θέση τῆς προχωρεῖ πρὸς τὴν ὑπηρετρια κα ἀρπάζει ἀπὸ τὰ χέρια τῆς τὸ γράμμα. Σχίζει τὸ φάκελλο καὶ μέσα του βρίσκει ἓνα ἄλλο πιὸ μικρὸ τοῦ τηλεγραφεῖου τοῦ ἐξωτερικοῦ. Ἀπὸ τὴν ἀνυπομονησία τῆς ἀφήνει νὰ πέσουν χάμου κ' οἱ δυὸ φάκελλοι... Ρίχνει μιὰ ματιὰ στὸ χαρτί κ' αἰσθάνεται ἓνα τρομερὸ κλονισμό μὰ συγκατα τὸν ἑαυτὸ τῆς μ' ὅλη τῆς τῆ δύναμη, ἐνῶ τὸ πρόσωπό τῆς γίνεται σὰν τὸ κερί. Τσαλακώνει τὸ χαρτί στὴ φούχτα τοῦ ἀριστεροῦ τῆς χειροῦ καὶ μὲ ἥρωϊκὴ προσπάθεια νὰ μὴ φανερωθῇ λέει στὴν ὑπηρετρια.— Πῆς τοῦ κοριτσιοῦ νὰ πηγαίνει. (Ξαναγυρίζει στὴ θέση τῆς καὶ κοιτάζει τὸ Λώρη μὲ μάτια γεμάτα συννεφιασμένο φῶς.)

Εἶνε τὸ κορίτσι τῆς ράφτρας.... Ἐξακολούθει, Λώρη.

Ὁ Λώρης ἀπορροφημένος ὁλότελα ἀπὸ τὴν ἐπιτυχημένη ἐχτέλεση τοῦ ἔργου του δὲν ἀντιλαμβάνεται τὴν ψυχικὴν ὁδύνη ποὺ εἶνε χυμένη στὸ πρόσωπο τῆς γυναίκας του. Τὸ μαρτύριο τῆς Ναυσικᾶς αὐτὲς τίς στιγμὲς εἶν' ἀπερίγραφτο... Νὰ βασανίζεται ἀπὸ τὴν πιὸ δυνατὴ θλίψη καὶ νὰ ποζέرنῃ γιὰ μοντέλο χαρᾶς, προσπαθώντας νὰ βάνῃ στὸ σπαργμό τῆς εὐθυμὴ μᾶσκα...

ΣΚΗΝΗ ΙΑ'.

Ἀκούεται πάλι τὸ βιολί, μὰ παίζει ἓνα λυπητερὸ σκοπὸ αὐτὴ τὴ φορὰ.— Ἐπικρατεῖ ἀπόλυτὴ σιωπὴ πάνω στὴ σκηνὴ γιὰ δύο λεπτὰ.

ΛΩΡΗΣ, παραδομένος στὴν ἐμπνευσὴ του ἐξακολουθεῖ νὰ ζωγραφίζει, ρίχνοντας ματιὰς πότε στὸν πίνακα καὶ πότε στὴ Ναυσικᾶ. Ξάφνου μ' ἐνθουσιασμό σηκώνει τὸ δεξιὸ χέρι μὲ τὸ ὁποῖο κρατᾷ τὸ πινέλο καὶ φωνάζει μ' ἀγαλλίαση.— Ναυσικᾶ μου, τὸ ἔργο μου τέλειωσε! Σωστὸς θρίαμβος!

ΝΑΥΣΙΚΑ, στὸ ἄκουσμα αὐτῶν τῶν λέξεων δὲ μπορεῖ πιά νὰ κρατηθῇ καὶ συντριμμένη ξεσπᾷ σὲ λυγμό, μόλις προφτάνοντας ν' ἀρθρώσῃ.— Λώ..

ΛΩΡΗΣ, σὰν κεραυνόπληχτος ρίχνει κάτω τὴν παλέττα καὶ τὸ πινέλο, τρέχει καὶ τὴν ἀγκαλιάζει γιὰ νὰ μὴν πέσῃ καὶ τὴν ἐρωτᾷ μὲ φόβο, μ' ἀγωνία καὶ ἀγάπη.— Τί ἔχεις, Ναυσικᾶ μου, τί ἔπαθες;... (Ξάφνου τὸ μάτι του παίρνει τὸ χαρτί ποὺ κάνει νὰ πέσῃ ἀπὸ τὸ παραλυμένο πιά χέρι τῆς Ναυσικᾶς. Μιὰ φοβερὴ ὑποψία εἰσδίδει στὸ μυαλὸ του. Ἀρπάζει σὰν τρελλὸς τὸ χαρτί. Μόλις τὸ ἐξεδιπλώσῃ νευρικὰ καὶ τρεμουλιαστὰ καὶ δὴ τὸ περιεχόμενό του, γίνεται κατάσπρος καὶ σὰ νᾶ-χὴ χάσει τίς αἰσθήσεις του, σὰ νὰ παραμιλᾷ, λέει μὲ σπαραγμό, μὲ κουρελιασμένη φωνή, φέρνοντας τὸ χέρι, ποὺ κρατᾷ σφιχτὰ τὸ τηλεγράφημα, στὸ μέτωπό του.) Πέ.. θα.. νε.. ὁ Ἄλ.. κης!...

Τὴν ἴδια στιγμὴ παύει τὸ βιολί.

Ἡ αὐλαία κλείνει σιγά.

Κ. Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ